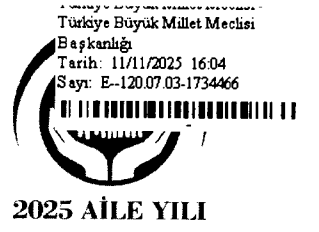

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı
Başkanlığı
Tarih: 11/11/2025 16:04
Sayı: E-120.07.03-1734466

2025 AİLE YILI

ACELE

Sayı : E-72079556-610-18430464
Konu : Soru Önergesi (7/32942)

7/32942 GK 12

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 03.09.2025 tarihli ve 1691507 sayılı yazımız.

İlgi yazı ekinde alınan Diyarbakır Milletvekili Sayın Serhat EREN tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/32942 Esas Numaralı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek: 7/32942 Cevap Metni (3 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: B8B639FD-E637-431B-A478-A4E1FCDAF7CC

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ashb-ebys>

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177. Sk. No:10/A Pk: 06510 Çankaya/ ANKARA
KEP Adresi : ashb@hs01.kep.tr

Bilgi için:Samiye BULUN
Çocuk Gelişimcisi
Telefon No:(312) 705 58 09

Diyarbakır Milletvekili Sayın **Serhat EREN**'e Ait 7/32942 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesine İlişkin Cevap Metni

Bakanlığımız tarafından çocuklarımızın ve gençlerimizin sağlıklı gelişimini temin etmek amacıyla; çocuklarımızın üstün yararı ilkesi doğrultusunda risklere karşı güçlü ve duyarlı nesiller yetiştirmek üzere koruyucu, önleyici ve destekleyici çalışmalar yürütülmektedir.

Bakanlığımızın korunma gereksinimi olan çocuklar için öncelikli hedefi; ekonomik ve sosyal desteklerle kendi aileleri yanında bakımlarının sağlanmasıdır. Bunun mümkün olmaması halinde, uzun süreli hizmet modeline karar verilmeye kadar bu süreyi sıcak bir aile ortamında geçirmeleri amacıyla koruyucu aile hizmetinden yararlandırılmaları sağlanmaktadır. Biyolojik ailesi ile yaşama şansı bulunmayan çocuklarımızın yüksek yararları gereği ise uzun süreli bakım modeli olan evlat edinme hizmetinden yararlandırılmaları esastır.

Bilindiği üzere küçüklerin evlât edinilmesi hususu Türk Medeni Kanunu'nun 305 inci maddesinde "*Bir küçüğün evlât edinilmesi, evlât edinen tarafından bir yıl süreyle bakılmış ve eğitilmiş olması koşuluna bağlıdır. Evlât edinmenin her hâlde küçüğün yararına bulunması ve evlât edinenin diğer çocuklarının yararlarının hakkaniyete aykırı bir biçimde zedelenmemesi de gerekir*" hükmü ile düzenlenmiştir. Yine aynı kanunun 309 uncu maddesinde şekli hususlara yer verilmiş olup evlat edinmede ana baba rızasına ilişkin "*Evlât edinme, küçüğün ana ve babasının rızasını gerektirir. Rıza, küçüğün veya ana ve babasının oturdukları yer mahkemesinde sözlü veya yazılı olarak açıklanarak tutanağa geçirilir. Verilen rıza, evlât edinenlerin adları belirtilmemiş veya evlât edinenler henüz belirlenmemiş olsa dahi geçerlidir.*" hükmü düzenlenmiştir. Evlat edinmede ana babanın rızanın aranmadığı haller ise aynı kanunun 311 ve 312 inci maddesinde "*Aşağıdaki hâllerde ana ve babadan birinin rızası aranmaz: 1. Kim olduğu veya uzun süreden beri nerede oturduğu bilinmiyorsa veya ayırt etme gücünden sürekli olarak yoksun bulunuyorsa, 2. Küçüğe karşı özen yükümlülüğünü yeterince yerine getirmiyorsa. Küçük, gelecekte evlât edinilmek amacıyla bir kuruma yerleştirilir ve ana ve babadan birinin rızası eksik olursa, evlât edinenin veya evlât edinmede aracılık yapan kurumun istemi üzerine ve kural olarak küçüğün yerleştirilmesinden önce, onun oturduğu yer mahkemesi bu rızanın aranıp aranmamasına karar verir. Diğer hâllerde, bu konudaki karar evlât edinme işlemleri sırasında verilir. Ana ve babadan birinin küçüğe karşı özen yükümlülüğünü yeterince yerine getirmemesi sebebiyle rızasının aranmaması hâlinde, bu konudaki karar kendisine yazılı olarak bildirilir.*" şeklinde ifade edilmiştir.

Bu çerçevede evlat edinme; genel tanımı ile durumu evlat edindirilmeye uygun olan çocukla, durumu evlat edinmeye uygun kişi/eşler arasında hukuki bağlar sağlanarak çocuk ebeveyn ilişkisinin kurulmasıdır. Bu kapsamda, bir çocuğun evlat edinme hizmetinden yararlandırılabilmesi için durumunun hukuksal olarak evlat edinmeye uygun olması gerekmektedir. Çocuğun durumunun hukuksal olarak uygun olması için; küçüğün ana ve babasının rızasının olması (Türk Medeni Kanunu'nun 309 uncu maddesi) ya da küçüğe karşı özen yükümlülüğünü yeterince yerine getirmemesi nedenleriyle ana babanın rızasının aranmaması (Türk Medeni Kanunu'nun 311 inci maddesi) kararı gerekmektedir. Biyolojik ailelerin evlat edinme geçici bakım sözleşmesi ile evlat edindirilmek üzere aile yanına yerleştirilen çocuklarını geri alma talepleri olması halinde; Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüklerimizce biyolojik ailelerin mevcut koşulları kapsamlı bir şekilde incelenmektedir. İstikrarlı olma durumları, ebeveynlik becerileri, çocuğun teslimi halinde tekrar korunmaya

muhtaç hale gelme riski gibi hususlar değerlendirilerek çocuk yararına hizmet modeli değişikliğine gidilmesi ele alınmaktadır.

Çocuğun evlatlık verilme sürecinde anne veya babanın çocuğu geri alma yönündeki iradesinin reddi konusu 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu ilgili hükümlerine göre sağlanmaktadır. Çocuğun koruma altına alınmasını gerektiren hallerin ortadan kalkması, çocuğun koruyucu aile/evlat edindirme hizmetinden yararlandırılması veya reşit olması halinde ayrılış planı hazırlanarak ayrılış işlemi gerçekleştirilmektedir.

Soru önergesinde bahsi geçen vakaya ilişkin olarak alınan bilgiler doğrultusunda; annenin 22.04.2024 ve 06.05.2024 tarihlerinde iki ayrı dilekçe ile çocuğunun evlat edindirilmesini istemesi üzerine yaptığı başvuruya istinaden Bakanlığımız tarafından çocuğumuz evlat edindirme hizmetinden faydalandırılmıştır. Ardından ailenin çocuğu 26.02.2025 tarihinde teslim alma talebi üzerine Bakanlığımız tarafından aileye süreçle ilgili gerekli rehberlik yapılmış olup, bu kapsamda teslim alma talebinin çocuk hakkında bakım tedbir kararı veren ilgili mahkemeye yapılması gerektiği bilgisi verilmiştir.

Ayrıca yapılan görüşmelerde olumsuz bir durumun yaşanmadığı, D.D.'nin kurum personeli tarafından hakaret ve/veya tehdit edildiğine ilişkin herhangi bir şikâyetle bulunmadığı, dolayısıyla bu kapsamda yürütülmüş bir inceleme veya soruşturmanın bulunmadığı anlaşılmıştır.

Diğer taraftan Bakanlığımızca Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları aracılığıyla başta 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu olmak üzere 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ve diğer mevzuat hükümleri doğrultusunda çeşitli sosyal yardım programları yürütülmektedir. Yürütülmekte olan sosyal yardım programları düzenli ve süreli nitelikte olmak üzere aile yardımları, barınma ve gıda yardımları, engelli yaşlı yardımları, sağlık yardımları, eğitim yardımları ve proje destekleri olarak sınıflandırılmaktadır.

Bakanlığımız yoksulluğun nesiller arası transferinin önüne geçebilmek ve sağlıklı nesillerin yetişmesine katkı verebilmek için özellikle çocukları destekler nitelikte yardım programlarına önem vermektedir. Bu nedenle ihtiyaç sahibi hanelerimiz çeşitli hane bazlı sosyal yardımlarla desteklenmektedir. Bu çerçevede doğrudan çocuklarımızı destekler nitelikte olan Şartlı Nakit Transferleri, Öksüz ve Yetim Yardımı, Asker Çocuğu Yardımı, Engelli Yakını Aylığı, Doğum ve Çoklu Doğum Yardım programları gibi düzenli yardım programları yürütülmektedir.

Bununla birlikte yoksulluk zincirini kırmak amacıyla özel önem verilen eğitim yardımları kapsamında aktarılan tutarlar sosyal yardım harcamalarının önemli bir bölümünü oluşturmaktadır. Bu kapsamda eğitim materyali, ücretsiz ders kitabı, engelli öğrencilerin ücretsiz taşınması, öğrenci barınma, taşıma ve yemek yardımı, öğrencilerin ulaşım giderlerine yönelik yardımlar ve öğle yemeği yardımı gibi pek çok yardım programı ile de çocuklarımız desteklenmektedir.

Hanelerimiz çocuklara yönelik yardımlara ek olarak; yardım özelinde belirlenen şartları sağlamaları halinde Gıda Yardımı, Barınma Yardımı, Elektrik Tüketim Desteği ve Yakacak Yardımı gibi diğer yardımlar ile bütüncül bir yaklaşım benimsenerek ihtiyaçlı yönlerinden desteklenmektedir.

Öte yandan Bakanlığımızca çocukların ihtiyaçlarının karşılanması, ailelerin güçlendirilmesi, geçici olarak yaşanan sosyal ve ekonomik güçlüğü önüne geçilmesi yoluyla çocukların öz aileleri ve yakınları yanında bakımlarının ve desteklenmelerinin sağlanması ile

fırsat eşitliğinin oluşturulması amacıyla Sosyal ve Ekonomik Destek (SED) Hizmeti verilmektedir. SED Hizmeti bir sosyal yardım değil, sosyal hizmet modelidir. Ailelerin ekonomik olarak güçlendirilmesinin yanı sıra psikososyal açıdan desteklenmesini temel almaktadır. SED Hizmeti ile desteklenen okul çağındaki çocukların, akademik, sportif, sanatsal ve kültürel açıdan da güçlendirilmesi esastır.

Bu kapsamda tematik ve kapsayıcı sosyal yardım programları aracılığıyla ihtiyaç sahibi vatandaşlarımız desteklenmekte olup sosyal yardım programlarına ilişkin detaylı veriler yıllık olarak yayımlanan Bakanlığımız faaliyet raporlarından takip edilebilmektedir.